

Amnistia Internacional, sobre l'1-O: «Es va utilitzar força excessiva contra manifestants pacífics»

L'organització carrega contra l'actuació de l'estat espanyol a Catalunya en l'informe anual sobre les preocupacions a escala internacional | El referèndum, els empresonaments de dirigents independentistes i els atacs a la llibertat d'expressió a Espanya, destacats en el balanç de l'entitat

La policia espanyola va assaltar l'Escola Nostra Llar de Sabadell | Juanma Peláez

"Els funcionaris encarregats de fer complir la llei que van controlar les protestes de l'1-O van utilitzar força excessiva contra manifestants pacífics". En estos termes s'expressa Amnistia Internacional en relació al referèndum de l'1 d'octubre. De fet, la qüestió catalana és una de les protagonistes del capítol dedicat a Espanya a l'informe anual que Amnistia Internacional publica este dijous, i que mostra les principals preocupacions de l'organització en 159 països.

El document explica que l'1 d'octubre el Govern va celebrar un referèndum d'independència a Catalunya "desafiant diverses sentències del Constitucional". Amnistia Internacional considera que es va "restringir de manera desproporcionada el dret a la llibertat d'expressió i de reunió pacífica després de la decisió de suspendre cautelarment la llei de referèndum". Recorda, per exemple, casos que van passar a Madrid i Vitòria, on els tribunals van prohibir dues reunions públiques de suport al referèndum. També fa referència al cas de Castelldefels, on l'Ajuntament va dictar una prohibició general per utilitzar espais públics per celebrar reunions relacionades amb l'1-O.

Sobre la jornada del referèndum, l'informe la situa específicament en l'apartat d'"ús excessiu de la força". Consta que la policia espanyola i la Guàrdia Civil van dur a terme una "força excessiva" i que es van disparar "cartutxos de fogueig i pilotes de goma". En este sentit, recorda la víctima Roger Espanyol, que va perdre la visió d'un ull per culpa d'un projectil disparat pels cossos de seguretat espanyols.

El cas de l'empresonament de Jordi Sànchez i Jordi Cuixart també apareix al capítol de l'informe sobre l'estat espanyol. El 6 de febrer, l'organització ja va considerar que la prolongació de la presó per Sànchez era "excessiva i desproporcionada".

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/148090/amnistia/considera/desproporcionat/mantenir/sanchez/preso>) A l'informe, especifica que els dirigents de l'ANC i Òmnium van ser empresonats de manera provisional acusats de sedició, "un delictes definit de manera molt general".

La llibertat d'expressió, en dubte

D'altra banda, Amnistia també recorda que durant l'any 2017 s'ha processat "desenes de persones" per "enaltiment del terrorisme" i "humiliació a les víctimes" a les xarxes socials. Denuncia, però, que en molts casos "les autoritats van presentar càrrecs contra persones que havien expressat opinions que no constituïen incitació a cometre un delite de terrorisme i que s'inscrivien entre les formes d'expressió permeses pel Dret Internacional".

Posa d'exemple els casos de Cassandra Vera, condemnada a un any de presó per unes piulades sobre Carrero Blanco. Finalment la condemna es va suspendre. També destaca el cas dels titellaires, que van estar cinc dies a la presó el 2016 acusats d'enaltiment del terrorisme i d'incitació a l'odi, dos delictes que finalment es van retirar.

La publicació de l'informe coincideix amb l'ordre de presó pel raper Valtonyc, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/149079/casos/valtonyc/farina/arco/amenaca/directa/llibertat/expressio>) acusat d'enaltiment del terrorisme i injúries a la Corona i condemnat a tres anys i mig de presó. La ratificació de la sentència per part del Suprem ha provocat una onada de rebuig i crítiques pel que es considera un atac a la llibertat d'expressió i de creació artística.

Crítiques a la llei mordassa

L'organització lamenta que s'han continuat imposant sancions administratives a particulars, activistes pels drets humans i periodistes basades en la llei de Seguretat Ciutadana -també coneguda com a llei mordassa. Multes que "podien constituir restriccions il·legítimes del dret a la llibertat d'expressió, de reunió pacífica i d'informació".